

POLITICAL SCIENCE

Name & Signature of the Invigilator

PAPER-III OMR Answer Sheet No. :
SEPT-16/11

Roll No. :

(in figures as in Hall Ticket)

Roll Number in words : .....

Time : 2.30 Hours]

No. of Printed Pages : 40

[Maximum Marks : 150

Instructions for the Candidates

1. Write your Roll Number in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of Seventy Fifty (75) multiple choice type of questions. All questions are compulsory.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to you. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as below :
  - (i) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker seal and do not accept an open booklet.
  - (ii) Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to pages/questions missing or duplicate or not in serial order or any other discrepancy should be got replaced immediately by a correct booklet from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given.
  - (iii) After this verification is over, the Test Booklet Number should be entered on the OMR Answer Sheet and the OMR Answer Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each item has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the oval as indicated below on the correct response against each item.

Example : (A) (B) (C) (D) where (B) is the correct response.
5. Your responses to the items are to be indicated on the OMR Answer Sheet under Paper - III only. If you mark your response at any place other than in the oval in the OMR Answer Sheet, it will not be evaluated.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough Work is to be done in the end of this booklet.
8. If you write your Name, Roll Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Answer Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, such as change of response by scratching or using white fluid, you will render yourself liable to disqualification.
9. You have to return the original OMR Answer Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are however, allowed to carry original question booklet and duplicate copy of OMR Answer Sheet on conclusion of examination.
10. Use only Blue/Black Ball point pen.
11. Use of any calculator or log table etc., is prohibited.
12. There shall be no negative marking.
13. In case of any discrepancy in the English and Gujarati versions of questions, English version will be taken as final.

પરીક્ષાર્થીઓ માટે સૂચનાઓ :

1. આ પાનાની ટોચ પર દર્શાવેલી જગ્યામાં તમારો રોલ નંબર લખો.
2. આ પ્રશ્નપત્રમાં બહુવૈકલ્પિક ઉત્તરો ધરાવતા 75 (સેપ્ટેન્ટી) પ્રશ્નો આપેલા છે. બધાજ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
3. પરીક્ષાની શરૂઆતમાં આપને પ્રશ્નપુસ્તિકા આપવામાં આવશે. પ્રથમ પાંચ (પ) મિનિટ દરમિયાન તમારે પ્રશ્નપુસ્તિકા ખોલી અને ફરજિયાતપણે નીચે મુજબ પરીક્ષણ કરવું :
  - (i) પ્રશ્નપુસ્તિકાનો વપરાશ કરવા માટે આ કવર પૃષ્ઠની ધાર પર આપેલ સીલ સ્ટીકર કાઢી નાખો. કોઈપણ સંજોગોમાં સીલ સ્ટીકર વગર ની કે ખુલ્લી પ્રશ્નપુસ્તિકા સ્વીકારશો નહીં.
  - (ii) કવરપૃષ્ઠ પર છપાયેલ નિર્દેશાનુસાર પ્રશ્નપુસ્તિકાના પ્રશ્નો, પૃષ્ઠો અને સંખ્યાને બરાબર ચકાસી લો. ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા કે જેમાં પ્રશ્નો/પૃષ્ઠો ઓછા હોય, બે વાર છપાયા હોય, અનુક્રમમાં અથવા અન્ય કોઈ કરક હોય અર્થાત કોઈપણ સંજોગોમાં ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા સ્વીકારશો નહીં. અને જો ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા મળી હોય તો નિરીક્ષક પાસેથી તુરંત જ બીજી સારી પ્રશ્નપુસ્તિકા મેળવી લેવી. આ માટે ઉમેદવારને પાંચ (પ) મિનિટનો સમયગાળો આપવામાં આવશે. પછી થી, પ્રશ્નપુસ્તિકા બદલવામાં આવશે નહીં કે કોઈ વધારાનો સમયગાળો આપવામાં આવશે નહીં.
  - (iii) આ ચકાસણી સમાપ્ત થાય પછી, પ્રશ્નપુસ્તિકાનો નંબર OMR જવાબ પત્રક પર લખવો અને OMR જવાબ પત્રકનો નંબર પ્રશ્નપુસ્તિકા પર લખવો.
4. પ્રત્યેક પ્રશ્ન માટે ચાર જવાબ વિકલ્પ (A), (B), (C) અને (D) આપવામાં આવેલ છે. તમારે સાચા જવાબના ઓવલ (oval) ને નીચે આપેલ ઉદાહરણ મુજબ પેનથી ભરીને સંપૂર્ણ કાળું કરવાનું રહેશે.

ઉદાહરણ : (A) (B) (C) (D) કે જ્યાં (B) સાચો જવાબ છે.
5. આ પ્રશ્નપુસ્તિકાના પ્રશ્નો ના જવાબ અલગથી આપવામાં આવેલ OMR જવાબ પત્રકમાં પેપર-III લખેલ વિભાગમાં જ અંકિત કરવા. જો આપ OMR જવાબ પત્રકમાં આપેલ ઓવલ (oval) સિવાય અન્ય સ્થાને જવાબ અંકિત કરશો તો તે જવાબનું મૂલ્યાંકન કરવામાં આવશે નહીં.
6. અંદર આપેલ સૂચનાઓ ધ્યાનપૂર્વક વાંચો.
7. કાળું કામ (Rough Work) પ્રશ્નપુસ્તિકાના અંતિમ પૃષ્ઠ પર કરવું.
8. જો આપ OMR જવાબ પત્રક નિયત જગ્યા સિવાય અન્ય કોઈપણ સ્થાને, આપનું નામ, રોલ નંબર, ફોન નંબર અથવા એવું કોઈ ચિન્હ કે જેનાથી તમારી ઓળખ થઈ શકે, અંકિત કરશો અથવા અભદ્ર ભાષાનો પ્રયોગ કરો, અથવા અન્ય કોઈ અનુચિત સાધનોનો ઉપયોગ કરો, જેમ કે અંકિત કરી દીધેલ જવાબ ભૂંસી નાખવો કે સફેદ શાદીનો ઉપયોગ કરી બદલશો તો આપને પરીક્ષા માટે અયોગ્ય જાહેર થઈ શકો છો.
9. પરીક્ષા સમય પૂરો થઈ ગયા બાદ ઓરીજનલ OMR જવાબ પત્રક જે તે નિરીક્ષકને ફરજિયાત સોંપી દેવું અને કોઈ પણ સંજોગોમાં તે પરીક્ષાખંડની બહાર લઈ જવું નહીં. પરીક્ષા પૂર્ણ થયા બાદ ઉમેદવાર ઓરીજનલ પ્રશ્નપુસ્તિકા અને OMR જવાબ પત્રકની ડુપ્લિકેટ કોપી પોતાની સાથે લઈ જઈ શકે છે.
10. માત્ર કાળી/ભૂરી બોલ પોઈન્ટ પેન વાપરવી.
11. કેલ્ક્યુલેટર અને અન્ય ઈલેક્ટ્રોનિક યંત્રોનો ઉપયોગ કરવાની મનાઈ છે.
12. ખોટા જવાબ માટે નકારાત્મક ગુણાંકન પ્રથા નથી.
13. પ્રશ્નપુસ્તિકાના કોઈ પ્રશ્નમાં અનુવાદ અંગે કોઈ વિવાદ/મતભેદ જણાય તો અંગ્રેજી વર્ઝન યોગ્ય ગણાશે.

SEAL

POLITICAL SCIENCE

PAPER - III

રાજનીતિ વિજ્ઞાન

પેપર-III

Note : This paper contains **Seventy five (75)** multiple-choice, assertion/reasoning/matching questions. Each question carrying **TWO (2)** marks. Attempt **All** the questions.

નોંધ : આ પ્રશ્નપત્રમાં પંચોતેર (૭૫) બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નો, સાચું-ખોટું અને જોડકાં બનાવવાના પ્રશ્નો છે. તમામ પ્રશ્નોના જવાબ લખવાના છે. પ્રત્યેક પ્રશ્નના બે (૨) ગુણ છે.

1. "If all the mankind minus one, and only one person were of the contrary opinion, mankind would be no more justified in silencing that one person, than he, if he had the power, would be justified in silencing mankind." Who among the following made this statement ?

- (A) M. K. Gandhi
- (B) Martin Luther King
- (C) John Rawls
- (D) J.S. Mill

2. Which one of the following is *not* correctly matched ?

- (A) Positivism - Leo Strauss
- (B) Postmodernism - Jacques Derrida
- (C) Feminism - Simone de Beauvoire
- (D) Poststructuralism - Michel Foucault

1. નીચે પૈકી કોણે આ વિધાન કર્યું છે : "એકને બાદ કર્યા પછીની આખી માનવજાત અને ફક્ત એક વ્યક્તિ વિરોધમત ધરાવતો હોય તો પણ આખી માનવજાત તે વ્યક્તિને ચૂપ કરવામાં જરાય વ્યાજબી નહિ ઠરે. તેવી જ રીતે જો એ એકલા અટૂલા વ્યક્તિ પાસે સત્તા હોય તો તે પણ સમગ્ર માનવ જાતને ચૂપ કરવામાં વ્યાજબી નહિ ઠરે."

- (A) એમ.કે. ગાંધી
- (B) માર્ટીન લ્યૂથર કિંગ
- (C) જહોન રોલ્સ
- (D) જે.એસ. મિલ

2. નીચે પૈકીનું કયું જોડકું સાચી રીતે મેળવાયું નથી?

- (A) સકારાત્મકવાદ - લીઓ સ્ટ્રાઉસ
- (B) અનુ-આધુનિકવાદ - જાક દેરીદા
- (C) નારીવાદ - સીમોન દ બુવા
- (D) અનુસંરચનાવાદ - મિશેલ ફુકો

3. Which one of the following is *not* argued for by John Rawls ?

(A) The idea of a reflective equilibrium

(B) The idea of an overlapping consensus

(C) The idea of a negative state

(D) The idea of a veil of ignorance

4. Who authored the book *Reading Capital* ?

(A) Louis Althusser

(B) Jacques Ranciere

(C) Antonio Gramsci

(D) Robert Nozick

3. નીચે પૈકીના કયા વિધાન વિશે જહોન રોલ્સે દલીલ નથી કરી?

(A) 'રીફ્લેક્ટીવ ઈકવીલીબ્રીયમ' નો વિચાર

(B) 'ઓવરલેપીંગ કન્સેન્સસ' નો વિચાર

(C) 'નેગેટીવ સ્ટેટ' નો વિચાર

(D) 'વેઈલ ઓફ ઈગ્નોરન્સ' નો વિચાર

4. 'રીડીંગ કેપીટલ' નામના પુસ્તકના નીચે પૈકી કોણ લેખક છે ?

(A) લૂઈ આલ્થુસર

(B) જાકસ રેન્સીયર

(C) એન્ટોનીયો ગ્રામસ્કી

(D) રોબર્ટ નોઝિક

5. Consider the following statements of Karl Marx :

- (i) The Dictatorship of the Proletariat shall be as repressive and ruthless as the capitalist system
- (ii) The Dictatorship of the Proletariat shall aim at the abolition of all the classes
- (iii) During the period of the Dictatorship of the Proletariat the majority shall resort to the oppression of the former exploiters
- (iv) The period of the Dictatorship of the Proletariat shall follow the abolition of the state

Of the above statements :

- (A) (2) and (3) are correct
- (B) (2), (3) and (4) are correct
- (C) (1), (2) and (3) are correct
- (D) (1) and (2) are correct

5. કાર્લ માર્ક્સના નીચેના વિધાનો વિશે વિચારો :

- (i) 'પ્રોલિટેરીયટ' ની આપખુદશાહી મૂડીવાદી વ્યવસ્થા જેટલી જ દમનાત્મક અને કુર હશે
- (ii) 'પ્રોલિટેરીયટ' ની આપખુદશાહી તમામ વર્ગોને નામશેષ કરવાનો ધ્યેય હાથ ધરશે
- (iii) 'પ્રોલિટેરીયટ' ની આપખુદશાહીના સમય ગાળામાં, મોટા ભાગના લોકો અગાઉના શોષણકર્તાઓ ઉપર દમન કરવાનું ચાલુ કરશે
- (iv) 'પ્રોલિટેરીયટ' ની આપખુદશાહીના સમયગાળા પછી રાજ્યની નાબૂદી હાથ ધરાશે

કોડ :

- (A) (2) અને (3) વિધાનો સાચા છે
- (B) (2), (3) અને (4) વિધાનો સાચા છે
- (C) (1), (2) અને (3) વિધાનો સાચા છે
- (D) (1) અને (2) વિધાનો સાચા છે

6. Which one of the following is *not* advocated by the theory of communitarianism ?

(A) The individual is not an independent entity

(B) Rights do not exist prior to the state

(C) Duties and obligations of the citizens are more important than rights

(D) The person is an unencumbered self

7. Who among the following advocated a partyless democracy ?

(A) M. N. Roy

(B) Krishna Menon

(C) M.R. Masani

(D) C. Rajagopalachari

6. 'કમ્યુનિટેરીયનીસમ' ના સિદ્ધાંત દ્વારા નીચે પૈકી કયા વિકલ્પની હિમાયત નથી કરાઈ?

(A) વ્યક્તિએ સ્વતંત્ર હસ્તી ધરાવતી નથી

(B) રાજ્ય પહેલાં હકકોનું અસ્તિત્વ હોતું નથી

(C) અધિકારો કરતાં નાગરિકોની ફરજો અને અધિબંધનો વધારે મહત્વના છે

(D) વ્યક્તિએ બોજારહિત સ્વજાત છે

7. નીચે પૈકી વિચારકોમાંથી કોણે પક્ષરહિત લોકશાહીની હિમાયત કરી?

(A) એમ.એન. રોય

(B) ક્રિશ્ના મેનન

(C) એમ.આર. મસાણી

(D) સી. રાજગોપાલાચારી

8. Which one of the following has been wrongly listed as a work authored by B.R. Ambedkar ?

- (A) *Annihilation of Caste*
- (B) *Gulamgiri*
- (C) *Buddha and his Dharma*
- (D) *Evolution of Provincial Finances in British India*

9. "Means are after all everything. As the means, so the end; there is no wall of separation between means and end."

The above statement is characteristic of :

- (A) M.K. Gandhi
- (B) Karl Marx
- (C) B.R. Ambedkar
- (D) Adolf Hitler

8. નીચે પૈકીના વિકલ્પોમાંથી કયુ પુસ્તક બી.આર. આંબેડકરના પુસ્તકોની યાદીમાં ભૂલથી મુકાયું છે?

- (A) એનીહિલેશન ઓફ કાસ્ટ
- (B) ગુલામગીરી
- (C) બુદ્ધ એન્ડ હીઝ ધરમા
- (D) બ્રિટિશ ઈન્ડિયા

9. "છેવટે સાધન સર્વેસર્વા છે. જેવા સાધન, તેવા હેતુ, સાધન અને સાધ્યને જુદા પાડે એવી કોઈ દિવાલ નથી."

કોડ :

- (A) એમ.કે. ગાંધી
- (B) કાર્લ માર્ક્સ
- (C) બી.આર. આંબેડકર
- (D) એડોલ્ફ હિટલર

10. In Hegel's notion the highest possible achievement of mind as expressed in social life was in :

- (A) Contemporary Great Britain
- (B) Athens
- (C) The contemporary Prussian state
- (D) Rome

11. Match List I with List II and select the correct answer from the codes given below :

List I

List II

(a) <i>On Liberty</i>	(1) Robert Nozick
(b) <i>Lectures on the Principles of Political obligation</i>	(2) T.H. Green
(c) <i>Anarchy State Utopia</i>	(3) Jacques Ranciere
(d) <i>The Ignorant Schoolmaster</i>	(4) J.S. Mill

Codes :

(a)	(b)	(c)	(d)
(A) (1)	(2)	(3)	(4)
(B) (4)	(1)	(3)	(2)
(C) (4)	(2)	(1)	(3)
(D) (4)	(3)	(1)	(2)

10. હેગલના ખ્યાલ મુજબ સામાજિક જીવનમાં અભિવ્યક્તિ થતી શક્ય સર્વોચ્ચ મનની સિદ્ધિ નીચે પૈકીના કયા એક વિકલ્પમાં હતી?

- (A) સાંપ્રત ગ્રેટ બ્રિટન
- (B) એથેન્સ
- (C) સાંપ્રત પ્રશિયન રાજ્ય
- (D) રોમ

11. નીચે દર્શાવેલા કોઠાનો ઉપયોગ કરી સૂચિ-૧ અને સૂચિ-૨ ને મેળવો અને સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો :

સૂચિ-૧

સૂચિ-૨

(a) ઓન લીબર્ટી	(1) રોબર્ટ નોઝિક
(b) લેક્ચર્સ ઓન ધી પ્રિન્સીપલ્સ ઓફ પોલિટિકલ ઓબ્લીગેશન	(2) ટી.એચ. ગ્રીન
(c) અનાર્કી, સ્ટેટ, ઉટોપિયા	(3) જાક રેન્સીયર
(d) ઈગ્નોરન્ટ સ્કૂલ માસ્ટર	(4) જે.એસ. મિલ

કોડ :

(a)	(b)	(c)	(d)
(A) (1)	(2)	(3)	(4)
(B) (4)	(1)	(3)	(2)
(C) (4)	(2)	(1)	(3)
(D) (4)	(3)	(1)	(2)

12. Given below are two statements, one labelled Assertion (A) and the other as Reason (R) :

Assertion (A) : Aristotle is justifiably called the father of Political Science

Reason (R) : His distinction of the *polis* from the *oikos* was essentially disciplining

Codes :

- (A) Both (A) and (R) are true, and (R) is the correct explanation of (A)
- (B) Both (A) and (R) are true, but (R) is not the correct explanation of (A)
- (C) (A) is true, but (R) is false
- (D) (A) is false, but (R) is true

12. નીચે (A) માં વિધાન છે (R) માં તેને માટેનું કારણ કે સમજૂતિ છે :

વિધાન (A) : એરિસ્ટોટલને સચોટ રીતે જ રાજકીય શાસ્ત્ર વિજ્ઞાનના પિતા કહ્યા છે.

કારણ (R) : 'પોલિસ' અને ઓઈકોસ વચ્ચે એમણે પાડેલો ભેદ મૂળતઃ તો શિસ્તતા હતી.

કોડ :

- (A) (A) અને (R) બંને સાચા છે અને (R) (A) ની સાચી સમજૂતિ છે
- (B) (A) અને (R) બંને સાચા છે પણ (R) (A) ની સાચી સમજૂતિ નથી
- (C) (A) સાચું છે પરંતુ (R) ખોટું છે
- (D) (A) ખોટું છે પરંતુ (R) સાચું છે

13. Match List I with List II and select the correct answer from the codes given below :

List I	List II
(a) Perpetual peace	(1) Plato
(b) Golden mean	(2) Kant
(c) Analogy of the cave	(3) Aristotle
(d) Fortune as a woman	(4) Machiavelli

Codes :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	(4)	(3)	(2)	(1)
(B)	(2)	(4)	(1)	(3)
(C)	(2)	(3)	(1)	(4)
(D)	(2)	(3)	(4)	(1)

13. નીચે દર્શાવેલ કોડનો ઉપયોગ કરી સૂચિ-૧ અને સૂચિ-૨ ને મેળવો અને સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો :

સૂચિ-૧	સૂચિ-૨
(a) પરપેચ્યુઅલ પીસ	(1) પ્લેટો
(b) ગોલ્ડન મીન	(2) કાન્ટ
(c) એનલોજી ઓફ કેવ	(3) એરિસ્ટોટલ
(d) ફોરચ્યૂન એઝ એ વુમન	(4) મેકિયાવેલી

કોડ :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	(4)	(3)	(2)	(1)
(B)	(2)	(4)	(1)	(3)
(C)	(2)	(3)	(1)	(4)
(D)	(2)	(3)	(4)	(1)

14. From whom did Hobbes borrow the principle of resolute composite ?
- (A) Aristotle
(B) Galileo
(C) Descartes
(D) Euclid
15. Who among the following said that political theory contains factors of three kinds—the factual, the causal and the valuational ?
- (A) Leo Strauss
(B) G.H. Sabine
(C) William Ebenstein
(D) E.H. Carr
16. Who said, "Functionalism can indeed be interpreted as a conscious alternative to Marxism" ?
- (A) W.G. Runciman
(B) Robert K. Merton
(C) Oran Young
(D) David Easton
14. હોબ્સે 'રેસોલ્યુટીવ કંપોઝીટ' નો સિદ્ધાંત કોની પાસેથી ઉછીનો લીધો?
- (A) એરિસ્ટોટલ
(B) ગેલિલીયો
(C) દેકાર્ટ
(D) યૂક્લિડ
15. નીચે પૈકી કોણે કહ્યું કે રાજકીય સિદ્ધાંત ત્રણ પ્રકારના પરિબલો ધરાવે છે - વાસ્તવિક, પ્રયોજનાર્થક, અને મૂલ્યાંકનીય?
- (A) લીયો સ્ટ્રાઉસ
(B) જી.એચ. સબાઈન
(C) વિલિયમ એબનસ્ટાઈન
(D) ઈ.એચ. કાર
16. કોણે કહ્યું કે : "માર્ક્સવાદના સચેત વિકલ્પ તરીકે કાર્યવૃત્તિવાદનું ચોક્કસ અર્થઘટન કરી શકાય?"
- (A) ડબલ્યુ.જી. રુન્સીમન
(B) રોબર્ટ કે. મર્ટન
(C) ઓરાન યંગ
(D) ડેવીડ ઈસ્ટન

17. Who among the following stated that a developing society in order to reach the goals of development would have to pass through the stages of political unification, industrialization, national welfare and abundance ?

- (A) Rostow
- (B) Organski
- (C) Lucien Pye
- (D) David Apter

18. Which of the following pair is *not* correctly matched ?

- (A) Lucien Pye : Modernisation theory
- (B) Wallerstein : World system theory
- (C) Skocpol : New Institutionalism
- (D) Deutsch : Communications theory

17. નીચે પૈકીના વિચારકોમાંથી કોણે કહ્યું કે : વિકાસના ધ્યેયો હાંસલ કરવા માટે વિકાસશીલ સમાજે રાજકીય એકીકરણ, ઔદ્યોગિકરણ, રાષ્ટ્રીય કલ્યાણ અને મબલકતાના તબક્કાઓમાંથી પસાર થવું પડશે?

- (A) રોસ્ટોવ
- (B) ઓરગાન્સ્કી
- (C) લૂસિયન પાઈ
- (D) ડેવિડ એપ્ટર

18. નીચે પૈકી કયો વિકલ્પ કબ્જેકું છે?

- (A) લુસીયન પાઈ : મોડર્નાઈઝેશન થીયરી
- (B) વોલરસ્ટાઈન : વર્લ્ડ સિસ્ટમ થીયરી
- (C) સ્કોકપોલ : ન્યૂ ઈન્સ્ટીટ્યૂશન-લીઝમ
- (D) ડોયશ : કમ્યુનિકેશન્સ થીયરી

19. Which of the following is the Indian contribution to parliamentary procedures ?

- (A) Adjournment motion
- (B) Zero hour motion
- (C) Cut motion
- (D) Guillotine

20. Unequal exchange is the formulation of :

- (A) Samir Amin
- (B) Amartya Sen
- (C) Paul Sweezy
- (D) Andre Gunder Frank

21. Duverger's classification of the party system is derived from the experience of political parties in :

- (A) Western Europe
- (B) All the democracies of the world
- (C) Party system in the developing world
- (D) Political party system in the communist world

19. નીચે પૈકીનો કયો વિકલ્પ સંસદીય કાર્યવાહીમાં ભારતનું પ્રદાન છે?

- (A) એડજર્નમેન્ટ મોશન
- (B) ઝીરો અવર મોશન
- (C) કટ મોશન
- (D) ગિલોટીન

20. અનર્થકવલ એક્ષચેન્જ એ નીચે પૈકીના વિકલ્પમાંથી કોનું સુત્રીકરણ છે ?

- (A) સમીર અમીન
- (B) અમારત્ય સેન
- (C) પોલ સ્વીઝી
- (D) આંદ્ર ગુંડર ફ્રેન્ક

21. દૂવરજરનું રાજકીય પક્ષોનું વર્ગીકરણ નીચે પૈકીના કયા દેશના રાજકીય પક્ષોના અનુભવ પરથી તારવ્યું છે?

- (A) પશ્ચિમ યૂરોપ
- (B) વિશ્વની તમામ લોકશાહીઓ
- (C) વિકાસશીલ વિશ્વની પક્ષપ્રથા
- (D) સામ્યવાદી વિશ્વની રાજકીય પક્ષ પ્રથા

22. Which one of the following pairs is *not* correctly matched ?

- (A) Pareto : The concept of residues
(B) Michels : The concept of mass mind
(C) Mills : The concept of political formula
(D) Gasset : The theory of the masses

23. The concept of 'civic culture' developed out of a survey of :

- (A) Mexico, India, Pakistan, USA, U.K.
(B) USA, UK, Mexico, Germany, Italy
(C) USA, UK, Australia, Pakistan, India
(D) Australia, Canada, USA, UK, France

22. નીચે પૈકીના વિકલ્પમાંથી કયો વિકલ્પ કળોડું છે?

- (A) પારેટો : ધી કન્સેપ્ટ ઓફ રેસીડ્યૂઝ
(B) મિશેલ્સ : ધી કન્સેપ્ટ ઓફ માસ માઈન્ડ
(C) મિલ્સ : ધી કન્સેપ્ટ ઓફ પોલિટીકલ ફોર્મ્યુલા
(D) ગાસેટ : ધી થીયરી ઓફ ધી માસીઝ

23. નીચે પૈકીના કયા વિકલ્પના દેશોમાં થયેલા સર્વેક્ષણમાં 'સિવિક કલ્ચર' ની વિભાવના વિકસાવવામાં આવી હતી?

- (A) મેક્સિકો, ઈન્ડિયા, પાકિસ્તાન, યુ.એસ.એ., યુ.કે.
(B) યુ.એસ.એ., યુ.કે., મેક્સિકો, જર્મની, ઈટલી
(C) યુ.એસ.એ., યુ.કે., ઓસ્ટ્રેલિયા, પાકિસ્તાન, ઈન્ડિયા
(D) ઓસ્ટ્રેલિયા, કેનેડા, યુ.એસ.એ., યુ.કે., ફ્રાન્સ

24. Which of the following statements are correct about the President of America ?

- (a) He is the head of the state and also the head of the government
- (b) All executive powers are vested in him
- (c) He is bound by the advice of his cabinet
- (d) He has the power to dissolve the legislature

Select the correct code from the following :

- (A) (a) and (c)
- (B) (b), (c) and (d)
- (C) (a), (c) and (d)
- (D) (a) and (b)

24. અમેરિકાના પ્રમુખ વિશેના નીચે પેકીના વિધાનોમાંથી કયું વિધાન સાચું છે?

- (a) તેઓ સરકાર અને રાજ્ય બંનેના વડા છે
- (b) તમામ કારોબારી સત્તાઓ એમનામાં સ્થાપિત છે
- (c) તેમના મંત્રીમંડળની સલાહથી તેઓ બાધિત છે
- (d) તેમની પાસે ધારાસભાને બરખાસ્ત કરવાની સત્તા છે

સાચો કોડ પસંદ કરો :

- (A) (a) અને (c)
- (B) (b), (c) અને (d)
- (C) (a), (c) અને (d)
- (D) (a) અને (b)

25. Notion of uneven development was a response to the 19th century idea of :
- (A) Capitalism
(B) Positivism
(C) Anarchism
(D) Individualism
26. What is 'Cultural Dualism' ?
- (A) The existence of two religious cultures
(B) Newly emerging nations have two languages
(C) A small elite is modernised while the vast majority remains in rigid ascriptive patterns of tradition
(D) Separation of the national from the secular
25. असमतल विकासनो भ्याल १९वीं सदीनी कर्ध विचारसरणीना प्रतिभावरूपे हतो?
- (A) मूडीवाद
(B) सकारात्मकतावाद
(C) अराजकतावाद
(D) व्यक्तिवाद
26. 'कल्चरल ड्युअलीज्म' अेटले शुं?
- (A) धार्मिक संस्कृतिओनी हयाती
(B) नवोदित राष्ट्रोमां बे भाषा होय छे
(C) नाना लवर्गनुं आधुनीकरण थाय छे. परंतु विशाल बहुमति परंपरानी जन्म आधारित जड पकडमां बंधाई रह्ये छे
(D) राष्ट्रियनुं धर्मनिरपेक्षथी अलग होवुं

27. Who has called India a "Democratic Development State" ?
- (A) Paul Brass
(B) James Manor
(C) Christophe Jaffrelot
(D) Atul Kohli
28. Which of the following is an anomic pressure group ?
- (A) All India Medical Council
(B) Shetkari Sanghatana
(C) Tenants' Association of Greater Mumbai
(D) A Gherao of District Magistrate by tribal peasants
29. According to Almond which is not a condition for political development ?
- (A) Availability of resources
(B) Adequate response to challenges
(C) Overlapping of stages of development
(D) Congruent development of the other social systems
27. ભારતને "ડેમોક્રેટિક ડેવલપમેન્ટલ સ્ટેટ" કોણે કહ્યું છે?
- (A) પોલ બ્રાસ
(B) જેમ્સ મેનોર
(C) ક્રિસ્ટોફ જેફ્રેલો
(D) અતુલ કોહલી
28. નીચે પૈકીનો કયો વિકલ્પ વ્યવહાર ધોરણનીતિ દબાણ જૂથ છે?
- (A) ઓલ ઈન્ડિયા મેડિકલ કાઉન્સિલ
(B) શેતકરી સંગઠન
(C) ટેનન્ટ એસોશિયેશન ઓફ ગ્રેટર મુંબઈ
(D) ઘેરાવ ઓફ ડિસ્ટ્રિક્ટ મેજિસ્ટ્રેટ બાય ટ્રાયબલ પિઝન્ટસ
29. આલમંડના મત અનુસાર નીચે પૈકી કયો વિકલ્પ રાજકીય વિકાસની શરત નથી?
- (A) સાધનસામગ્રીની ઉપલબ્ધી
(B) પડકારોને પુરતો પ્રતિસાદ
(C) વિકાસના અતિવ્યાપી તબક્કા
(D) અન્ય સામાજિક વ્યવસ્થાઓનો સુસંગત વિકાસ

30. Who among the following elite theorists said, "A man is effective in society as a whole, not so much because of his individual qualities as because of the social energies which have been deposited in him by the mass" ?

- (A) Pareto
- (B) Gasset
- (C) Michels
- (D) Mosca

31. Which non-member can remain present during the business of either House of the Indian Parliament ?

- (A) The Vice President
- (B) The Solicitor General
- (C) The Attorney General
- (D) The Chief Justice of India

30. નીચે પૈકીના કયા ભદ્ર સિદ્ધાંતકારોએ કહ્યું કે "માણસ સમગ્રસમાજમાં અસરકારક છે—એટલા માટે નહિ કે એના વ્યક્તિગત ગુણોને લીધે, પરંતુ લોકો દ્વારા એનામાં સંચિત કરાયેલી સામાજિક શક્તિઓને લીધે" :

- (A) પારેટો
- (B) ગાસેટ
- (C) મિશેલ્સ
- (D) મોસ્કા

31. ભારતીય સંસદના બેમાંથી કોઈપણ ગૃહની કાર્યવાહી દરમ્યાન નીચે પૈકી કયા બિન-સભ્ય હાજર રહી શકે?

- (A) ઉપરાષ્ટ્રપતિ
- (B) સોલિસિટર જનરલ
- (C) અટર્ની જનરલ
- (D) ભારતના સર્વોચ્ચ ન્યાયાધીશ

32. Match List I and List II and select the *correct* answer using the codes given below :

List I

List II

(a) Sardar Vallabhbhai Patel	(1) External Affairs Minister and Author of the 42nd Amendment
(b) Syed Fazi Ali	(2) Deputy Prime Minister
(c) K Santhanam	(3) Judge of Supreme Court and Chairman of State Reorganization Committee
(d) Sardar Swaran Singh	(4) Member of the Constituent Assembly and Chairman of the Finance Commission

Codes :

(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	(2)	(3)	(4)
(B)	(2)	(4)	(3)
(C)	(2)	(1)	(3)
(D)	(4)	(3)	(2)

32. નીચે આપેલા કોડનો ઉપયોગ કરી સૂચિ-૧ અને સૂચિ-૨ ને મેળવો અને સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો :

યાદી-૧

યાદી-૨

(a) સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ	(1) વિદેશમંત્રી અને ૪૨ માં સુધારાના કર્તા
(b) સૈયદ ફઝી અલી	(2) નાયબ વડાપ્રધાન
(c) કે. સંથનમ	(3) સર્વોચ્ચ અદાલતના ન્યાયાધીશ અને રાજ્યોના પુનર્ગઠન સમિતિના અધ્યક્ષ
(d) સરદાર સ્વર્ણસિંઘ	(4) બંધારણસભાના સભ્ય અને નાણા પંચના અધ્યક્ષ

કોડ :

(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	(2)	(3)	(4)
(B)	(2)	(4)	(3)
(C)	(2)	(1)	(3)
(D)	(4)	(3)	(2)

33. Who among the following has described India as a "weak-strong state" ?

- (A) Lloyd and Susanne Rudolph
- (B) Gunnar Myrdal
- (C) Rajni Kothari
- (D) K.C. Wheare

34. Which of the following is not within the jurisdiction of the State High Courts ?

- (A) It can hear appeals from lower courts
- (B) It can issue writs for restoring Fundamental Rights
- (C) It can decide the river water dispute between two states
- (D) It exercises superintendence and control over courts below it

33. નીચે પૈકીના કયા વિદ્વાને ભારતને "વીક-સ્ટ્રોગ સ્ટેટ" તરીકે વર્ણવ્યું છે?

- (A) લોઈડ અને સુઝેન રુડોલ્ફ
- (B) ગુનર મીરડાલ
- (C) રજની કોઠારી
- (D) કે.સી. વ્હીયર

34. નીચે પૈકીનો કયો વિકલ્પ રાજ્ય ઉચ્ચ અદાલતોના અધિકારક્ષેત્રમાં નથી?

- (A) નીચલી અદાલતોની અપીલને સાંભળી શકે છે
- (B) મૂળભૂત અધિકારોના પુનઃસ્થાપન માટે આદેશો જારી કરી શકે છે
- (C) બે રાજ્યો વચ્ચેના નદીઓના જળ વિવાદ વિશે નિર્ણય કરી શકે છે
- (D) એના તાબા હેઠળની નીચલી અદાલતો ઉપર નિગરાની અને અંકુશ દાખવી શકે છે

35. Which of the following was the first all Indian women's organization which came into force in 1926 ?

- (A) All India Women's Conference
- (B) National Council for Women in India
- (C) National Federation of Indian Women in India
- (D) Self-Employed Women's Association

36. Who is the author of the book *India after Gandhi : The History of the World's Largest Democracy* ?

- (A) Gopal Krishna Gandhi
- (B) Achin Vanaik
- (C) Tushar Gandhi
- (D) Ramchandra Guha

35. ૧૯૨૬ માં અસ્તિત્વમાં આવેલું નીચે પૈકી કયું ભારતીય નારી સંગઠન પ્રથમ હતું?

- (A) ઓલ ઈન્ડિયા વિમન્સ કોન્ફરેન્સ
- (B) નેશનલ કાઉન્સિલ ફોર વિમેન ઈન ઈન્ડિયા
- (C) નેશનલ ફેડરેશન ઓફ ઈન્ડિયન વિમેન ઈન ઈન્ડિયા
- (D) સેલ્ફ-એમ્પ્લોયડ વિમેન્સ એસોશિયેશન

36. 'ઈન્ડિયા આફ્ટર ગાંધી : ધી હિસ્ટ્રી ઓફ ધી વર્લ્ડઝ લાર્જેસ્ટ ડેમોક્રેસી' ના લેખક કોણ છે?

- (A) ગોપાલ ક્રિષ્ન ગાંધી
- (B) અચીન વિનાયક
- (C) તુષાર ગાંધી
- (D) રામચંદ્ર ગુહા

37. On December 11, 1946, the Constituent Assembly elected who as its permanent chairman ?
- (A) M.K. Gandhi
(B) Rajendra Prasad
(C) Jawaharlal Nehru
(D) B.R. Ambedkar
38. The ecological approach in the study of Public Administration was initiated (in the order) by :
- (A) J.M. Gaus and R.A. Dahl
(B) F.W. Riggs and R.A. Dahl
(C) R.A. Dahl and F.W. Riggs
(D) F.W. Riggs and J.M. Gaus
39. Arrange the following administrative thinkers in chronological order of propounding of their ideas :
- (1) Chester Bernard
(2) M.P. Follett
(3) Robert Dahl
(4) F.W. Riggs
(5) Willoughby
- (A) (2), (5), (3), (4), (1)
(B) (2), (5), (1), (3), (4)
(C) (5), (1), (2), (4), (3)
(D) (5), (2), (1), (3), (4)
37. ડિસેમ્બર ૧૧, ૧૯૪૬ ના રોજ અંધારણસભાએ નીચે પૈકી કોને કાયમી અધ્યક્ષ તરીકે ચૂંટ્યા?
- (A) એમ.કે. ગાંધી
(B) રાજેન્દ્ર પ્રસાદ
(C) જવાહરલાલ નહેરુ
(D) બી.આર. આંબેડકર
38. જાહેર વહીવટમાં અભ્યાસનો પર્યાવરણીય અભિગમ (ક્રમવાર) કોણે શરૂ કર્યો?
- (A) જે.એમ. ગોસ અને આર.એ. ડહાલ
(B) એફ.ડબલ્યુ. રીગ્સ અને આર.એ. ડહાલ
(C) આર.એ. ડહાલ અને એફ.ડબલ્યુ. રીગ્સ
(D) એફ.ડબલ્યુ. રીગ્સ અને જે.એમ. ગોસ
39. નીચેના વહીવટી ચિંતકોને સમયાનુક્રમમાં ગોઠવો :
- (1) ચેસ્ટર બરનાર્ડ
(2) એમ.પી. ફોલેટ
(3) રોબર્ટ ડહાલ
(4) એફ.ડબલ્યુ. રીગ્સ
(5) વિલોબી
- (A) (2), (5), (3), (4), (1)
(B) (2), (5), (1), (3), (4)
(C) (5), (1), (2), (4), (3)
(D) (5), (2), (1), (3), (4)

40. Given below are two statements, one labelled Assertion (A) and the other as Reason (R) :

Assertion (A) : Notwithstanding the introduction of Provincial Autonomy, the Government of India Act, 1935 retained control of the Central Government over the provinces in certain spheres.

Reason (R) : The Governor was required to act in his own discretion in certain matters for which he was to act without ministerial advice and also under the control and direction of Council of Ministers.

Select the *correct* code :

- (A) Both (A) and (R) are true and (R) is correct explanation of (A)
- (B) Both (A) and (R) are true, but (R) is not the correct explanation of (A)
- (C) (A) is true but (R) is false
- (D) (A) is false but (R) is true

40. અહીં વિધાન (A) અને તર્ક (R) આપેલ છે :

વિધાન (A) : ૧૯૩૫ ના પ્રાંતિય સ્વાયત્તતાના

કાયદા છતાં કેન્દ્ર સરકારે પ્રાંતિય સરકારો પર

અમુક ક્ષેત્રોમાં અંકુશ જાળવી રાખ્યો હતો.

તર્ક (R) : રાજ્યપાલની, પ્રધાનમંડળ સલાહ

વિના તથા અંકુશ અને નિર્દેશનની અમુક બાબતોમાં

સ્વવિવેકનો ઉપયોગ કરવો જોઈએ.

સાચો કોડ પસંદ કરો :

- (A) બંને (A) અને (R) સાચા છે અને (R)
- (A) ની સાચી સમજૂતિ આપે છે
- (B) બંને (A) અને (R) સાચા છે પરંતુ (R)
- (A) ની સાચી સમજૂતિ આપતું નથી
- (C) (A) સાચું છે અને (R) ખોટું છે
- (D) (A) ખોટું છે અને (R) સાચું છે

41. The American concept of civil service neutrality was described by :
- (A) Brownlow Commission
(B) Second Hoover Commission
(C) Masterman Commission
(D) First Hoover Commission
42. Who defined bureaucracy as a "state mystifying institution" ?
- (A) Jawaharlal Nehru
(B) Mao Tse-Tung
(C) Karl Marx
(D) V.I. Lenin
43. 'Great Technical Corps of the State' and 'Great Administrative Corps of the State' pertains to the civil service of which one of the following :
- (A) USA
(B) UK
(C) France
(D) Japan
41. અમેરિકાનો 'સનટી સેવાની તટસ્થતા' નો સિદ્ધાંત કોણે વર્ણવ્યો હતો?
- (A) બ્રાઉનલો કમીશન
(B) સેકન્ડ હુવર કમીશન
(C) માસ્ટરમેન કમીશન
(D) ફર્સ્ટ હુવર કમીશન
42. અમલદારશાહીને કોણે 'રાજ્યને રહસ્યમય બનાવતી' સંસ્થા તરીકે ઓળખાવી છે?
- (A) જવાહરલાલ નહેરુ
(B) માઓ ત્સે-તુંગ
(C) કાર્લ માર્ક્સ
(D) વિ.આઈ. લેનિન
43. રાજ્યનું 'ટેકનીકલ લશ્કરી દળ' અને રાજ્યનું 'વહીવટી લશ્કરી દળ' તરીકે કયા દેશની અમલદારશાહીને ઓળખાવાઈ છે?
- (A) યુ.એસ.એ.
(B) યુ.કે.
(C) ફ્રાન્સ
(D) જાપાન

44. Match List I with List II and select the correct answer by using the codes given below the list :

List I

List II

(a) Development Administration	(1) Dwight Waldo
(b) Administrative Development	(2) Robert Dahl
(c) New Public Administration	(3) Edward Weidner
(d) Comparative Public Administration	(4) F.W. Riggs

Codes :

(a)	(b)	(c)	(d)
(A) (3)	(4)	(2)	(1)
(B) (3)	(4)	(1)	(2)
(C) (4)	(3)	(1)	(2)
(D) (2)	(1)	(4)	(3)

44. નીચે દર્શાવેલા કોડનો ઉપયોગ કરી સૂચિ-૧ અને સૂચિ-૨ ને મેળવો અને સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો :

યાદી-૧

યાદી-૨

(a) વિકાસલક્ષી વહીવટ	(1) ડ્વાઈટ વાલ્ડો
(b) વહીવટતંત્રનો વિકાસ	(2) રોબર્ટ ડહાલ
(c) નૂતન જાહેર વહીવટ	(3) એડવર્ડ વેઈડનર
(d) તુલનાત્મક જાહેર વહીવટ	(4) એફ.ડબલ્યુ. રીગ્સ

કોડ :

(a)	(b)	(c)	(d)
(A) (3)	(4)	(2)	(1)
(B) (3)	(4)	(1)	(2)
(C) (4)	(3)	(1)	(2)
(D) (2)	(1)	(4)	(3)

45. The most logical criterion to distinguish a line function from staff is :

- (A) The functional relationship
- (B) The authority relationship
- (C) The grouping of functions
- (D) The departmentalisation

46. Which one of the following committee said that Community Development Programme and National Extension Service had failed to evoke popular enthusiasm ?

- (A) Sarkaria Committee
- (B) L.M. Singhvi Committee
- (C) G.V.K. Rao Committee
- (D) Balwantraoi Mehta Committee

45. 'લાઈન' કાર્યને 'સ્ટાફ' કાર્યથી અલગ તારવવાનો સૌથી તાર્કિક માપદંડ નીચે પૈકી કયો છે?

- (A) કાર્યરત સંબંધ
- (B) અધિકાર સંબંધ
- (C) કાર્યોનું વર્ગીકરણ
- (D) વિભાગીયકરણ

46. નીચે પૈકી કઈ સમિતિએ કહ્યું કે સમૂહ વિકાસ કાર્યક્રમ અને રાષ્ટ્રીય વિસ્તરણ સેવા લોકોત્સાહ પ્રગટાવવામાં નિષ્ફળ ગયા?

- (A) સરકારિયા સમિતિ
- (B) એલ.એમ. સિંગવી સમિતિ
- (C) જી.વી.કે. રાવ સમિતિ
- (D) બળવંતરાય મહેતા સમિતિ

47. Which one of the following was not included by C. Rajagopalachari in the list of six fundamental requirements of a good administrator ?

- (A) Character
- (B) Capacity to judge matters
- (C) Expertise in technical matters
- (D) Firmness in decision-making

48. Santhanam Committee on prevention of corruption was appointed in :

- (A) 1961
- (B) 1962
- (C) 1963
- (D) 1964

47. સારા વહીવટ માટેની છ મૂળભૂત જરૂરિયાતોમાં સી. રાજગોપાલાચારીએ નીચે પૈકીના શાનો યાદીમાં સમાવેશ ન હતો કયો?

- (A) ચરિત્ર
- (B) બાબતોને મૂલવવાની ક્ષમતા
- (C) ટેકનીકલ બાબતોમાં નિપુણતા
- (D) મજબૂત નિર્ણાયકતા

48. બ્રષ્ટાચાર નિવારણ માટે સંઘનમ સમિતિ ક્યારે નિર્માઈ હતી?

- (A) 1961
- (B) 1962
- (C) 1963
- (D) 1964

49. Given below are two statements, one labelled Assertion (A) and the other as Reason (R) :

Assertion (A) : Practical application of unity of command is not always possible

Reason (R) : Technical and administrative tasks require different kinds of supervision.

Select the *correct* answer from the codes given below :

- (A) Both (A) and (R) are individually true and (R) is correct explanation of (A)
- (B) Both (A) and (R) are individually true, but (R) is not correct explanation of (A)
- (C) (A) is true, but (R) is false
- (D) (A) is false, but (R) is true

49. નીચે (A) માં વિધાન છે (R) માં તેના માટેનું કારણ કે સમજૂતિ છે :

વિધાન (A) : 'યુનિટી ઓફ કમાન્ડ' નું વ્યવહારિક લાગુ કરવું હંમેશા શક્ય નથી.

કારણ (R) : ટેકનીકલ અને વહીવટીય કાર્યો માટે જુદા પ્રકારના દેખરેખની જરૂર પડે છે.

આપેલા કોડમાંથી સાચો જવાબ પસંદ કરો :

- (A) બંને (A) અને (R) સાચા છે અને (R) (A) ની સાચી સમજૂતિ આપે છે
- (B) બંને (A) અને (R) સાચા છે પરંતુ (R) (A) ની સાચી સમજૂતિ આપતું નથી
- (C) (A) સાચું છે અને (R) ખોટું છે
- (D) (A) ખોટું છે અને (R) સાચું છે

50. When was the Inter-State Council set up in India ?

- (A) 1987
- (B) 1982
- (C) 1990
- (D) 1992

51. When were the Lok Sabha rules amended to provide for Department Related Parliamentary Standing Committees ?

- (A) 1988
- (B) 1989
- (C) 1991
- (D) 1995

52. Which one of the following Act/ Reports created the Federal Court in India ?

- (A) Government of India Act, 1909
- (B) Government of India Act, 1919
- (C) Montague-Chelmsford Report
- (D) Government of India Act, 1935

50. ભારતમાં આંતર રાજ્ય પરિષદની રચના કયા વર્ષમાં થઈ હતી?

- (A) 1987
- (B) 1982
- (C) 1990
- (D) 1992

51. વિભાગોને લગતી સંસદીય સ્ટેન્ડિંગ કમિટિઓ રચવા માટે લોકસભાના નિયમોમાં કયારે સુધારો કરવામાં આવ્યો હતો?

- (A) 1988
- (B) 1989
- (C) 1991
- (D) 1995

52. ભારતમાં કયા કાનૂન/અહેવાલ અન્વયે ફેડરલ કોર્ટની રચના કરવામાં આવી હતી?

- (A) ગવર્નમેન્ટ ઓફ ઈન્ડિયા એક્ટ, ૧૯૦૯
- (B) ગવર્નમેન્ટ ઓફ ઈન્ડિયા એક્ટ, ૧૯૧૯
- (C) મોન્ટેગ્યુ-ચેલ્મ્સફોર્ડ રીપોર્ટ
- (D) ગવર્નમેન્ટ ઓફ ઈન્ડિયા એક્ટ, ૧૯૩૫

53. The book *Introduction to Public Administration* was authored by :
- (A) W.F. Willoughby
 (B) Woodrow Wilson
 (C) M.P. Follett
 (D) Leonard D. White
54. The concept of 'Informal Organisation' was propounded by :
- (A) F.W. Taylor
 (B) Herbert Simon
 (C) Elton Mayo
 (D) F.M. Marx
55. 'Cleats' is which sub-system of Riggs' prismatic society :
- (A) Social System
 (B) Administrative System
 (C) Economic System
 (D) Political System
53. "ઈન્ટ્રોડક્શન ટુ પબ્લિક એડમિનિસ્ટ્રેશન" પુસ્તક કોણે લખ્યું હતું?
- (A) ડબલ્યુ.એફ. વિલોબી
 (B) વુડરો વિલસન
 (C) એમ.પી. ફોલેટ
 (D) લીયોનાર્ડ ડી. વ્હાઈટ
54. 'ઈનફોર્મલ ઓર્ગેનાઈઝેશન' ની વિભાવનાનું પ્રતિપાદન કોણે કર્યું હતી?
- (A) એફ.ડબલ્યુ. ટેલર
 (B) હરબર્ટ સાયમન
 (C) એલ્ટન મેયો
 (D) એફ.એમ. માર્ક્સ
55. 'ક્લેક્ટસ' એ રીગ્સની 'પ્રિઝમેટિક સોસાયટી' ની કઈ પેટા વ્યવસ્થા છે?
- (A) સામાજિક વ્યવસ્થા
 (B) વહીવટીય વ્યવસ્થા
 (C) આર્થિક વ્યવસ્થા
 (D) રાજકીય વ્યવસ્થા

56. 'Jacksonian theory' is also called :

- (A) Merit system
- (B) Outsource theory
- (C) Spoils system
- (D) Contract system

57. Which of the four major issues of public administration were debated in the Minnowbrooke Conference, 1968 ?

- (A) Relevance, value, equity and change
- (B) History, qualities, values and development
- (C) Text, context, relevance, and status
- (D) Norms, values, context and progress

56. 'જેકસોનિયન થીયરી' નીચે પૈકી કયા નામથી ઓળખાય છે?

- (A) મેરીટ સીસ્ટમ
- (B) આઉટસોર્સ થીયરી
- (C) સ્પોઈલ્સ સીસ્ટમ
- (D) કોન્ટ્રેક્ટ સિસ્ટમ

57. જાહેર વહીવટના નીચે પૈકી કયા ચાર મુખ્ય મુદ્દા ૧૯૬૮ ની મિનોબ્રુક કોન્ફરંસમાં ચર્ચાયા હતા?

- (A) પ્રસ્તુતતા, મૂલ્ય, સમતા અને બદલાવ
- (B) ઇતિહાસ, ગુણવત્તા, મૂલ્યો અને વિકાસ
- (C) મૂળગ્રંથ, સંદર્ભ, પ્રસ્તુતતા અને પ્રગતિ
- (D) ધારાધોરણો, મૂલ્યો, સંદર્ભ અને પ્રગતિ

58. Who said, "successful management involves management by objectives" ?
- (A) F.W. Taylor
(B) Peter F. Drucker
(C) Kothari Committee
(D) Edwin B. Flippo
59. In which book mentioned below, did Robert Dahl explain the 'theory of decision-making' ?
- (A) *Democracy, Liberty and Equality*
(B) *Democracy at Crossroads*
(C) *Who Governs?*
(D) *Modern Political Analysis*
60. Which committee recommended "unified grading structure" for the British Civil Service ?
- (A) Masterman
(B) Fulton
(C) Asheton
(D) McGraw
58. કોણે કહ્યું કે સફળ પ્રબંધન કરવા ઉદ્દેશોનું પ્રબંધન કરવું પડે?
- (A) એફ.ડબલ્યુ. ટેલર
(B) પીટર એફ. ડ્રુકર
(C) કોઠારી કમીટી
(D) એડવિન બી. ફ્લીપો
59. રોબર્ટ ડહાલે એમનાં નીચેમાંના કયા પુસ્તકમાં નિર્ણય કરવાનો સિદ્ધાંત સમજાવ્યો છે?
- (A) ડેમોક્રેસી, લીબર્ટી એન્ડ ઈક્વોલીટી
(B) ડેમોક્રેસી એટ ક્રોસરોડ્સ
(C) વ્હુ ગવર્ન્સ?
(D) મોડર્ન પોલિટીકલ એનાલિસીસ
60. નીચે પૈકી કઈ સમિતિએ બ્રિટીશ સનદી સેવા માટે "યુનીફાઈડ ગ્રેડિંગ સ્ટ્રક્ચર" ની ભલામણ કરી?
- (A) માસ્ટરમેન
(B) ફુલ્ટન
(C) એશટન
(D) મેકગ્રો

61. The theory of hegemonic stability was proposed by :

- (A) Stephen Krasner
- (B) Robert Gilpin
- (C) Immanuel Wallerstien
- (D) Charles Kindleberger

62. Who among the following defined war as "organized violence carried on by political units against each other" ?

- (A) Hedley Bull
- (B) Quincy Wright
- (C) Raymond Aron
- (D) E.H. Carr

63. Who articulated the "Atom for Peace" concept ?

- (A) D. Eisenhower
- (B) W. Wilson
- (C) J.F. Kennedy
- (D) Ronald Reagan

61. 'થિયરી ઓફ હેજેમોનિક સ્ટોબિલિટી' ની કોણે હિમાયત કરી હતી?

- (A) સ્ટીફન ક્રેસનર
- (B) રોબર્ટ ગીલપીન
- (C) ઈમેન્યુઅલ વોલર સ્ટાઈન
- (D) ચાર્લ્સ કીન્ડલબર્ગર

62. રાજકીય ઘટકો દ્વારા એક બીજા વિરુદ્ધ આચરાતી સુગઠિત હિંસા' એવી યુદ્ધની વ્યાખ્યા નીચે પૈકી કોણે કરી?

- (A) હેડલી બુલ
- (B) ક્વીન્સી રાઈટ
- (C) રેમંડ આરોન
- (D) ઈ.એચ. કાર

63. 'શાંતિ માટે અણુ' ની વિભાવના કોણે પ્રસ્તાવિત કરી?

- (A) ડી. આઈઝન હોવર
- (B) ડબલ્યુ. વિલસન
- (C) જે.એફ. કેનેડી
- (D) રોનલ્ડ રેગન

64. The Suez Canal connects the :

- (A) Atlantic Ocean and Mediterranean Sea
- (B) Pacific Ocean and Atlantic Ocean
- (C) Black Sea and Mediterranean Sea
- (D) Red Sea and Mediterranean Sea

65. What is the national assembly of Bhutan called ?

- (A) Assembly
- (B) Ladoe Tashogdu
- (C) Tashogdu
- (D) Lhengye Tashogdu

64. સુએઝ કેનાલ નીચે પૈકી કોને જોડે છે?

- (A) એટલાન્ટિક મહાસાગર અને ભૂમધ્ય સમુદ્ર
- (B) પેસિફિક મહાસાગર અને એટલાન્ટિક મહાસાગર
- (C) કાળો સમુદ્ર અને ભૂમધ્ય સમુદ્ર
- (D) લાલસમુદ્ર અને ભૂમધ્ય સમુદ્ર

65. ભૂતાનની રાષ્ટ્રીય સભાને શું કહેવાય છે?

- (A) સભા
- (B) લાડો તાશોગ્ડું
- (C) તાશોગ્ડું
- (D) લેંચે તાશોગ્ડું

66. According to many realists how is international peace best secured ?

- (A) Concession by peaceful states to a powerful one
- (B) A balance of power between states
- (C) Trying to spread democratic values throughout the world
- (D) A worldwide federation of states

67. South Asian Growth Quadrangle consists of :

- (A) India, Sri Lanka, Pakistan, Bangladesh
- (B) India, Pakistan, Afghanistan, Sri Lanka
- (C) India, Bangladesh, Nepal, Bhutan
- (D) India, Sri Lanka, Bangladesh, Bhutan

66. यथार्थवादीઓના મત અનુસાર આંતરરાષ્ટ્રીય શાંતિને સૌથી સારી રીતે કાયમ કેવી રીતે કરાય?

- (A) શક્તિશાળી રાજ્યનો શાંતિપ્રિય રાજ્યો દ્વારા નિભાવીએ
- (B) રાજ્યો વચ્ચે સત્તાના સમતુલન દ્વારા
- (C) સમગ્ર વિશ્વમાં લોકતાંત્રિક મૂલ્યોના પ્રસાર દ્વારા
- (D) રાજ્યોના વિશ્વવ્યાપી સમવાય તંત્ર વડે

67. 'દક્ષિણ એશિયાઈ વૃદ્ધિ ચતુષ્કોણ' નીચે પૈકી કયા દેશોનો બનેલો છે?

- (A) ભારત, શ્રીલંકા, પાકિસ્તાન, બાંગ્લાદેશ
- (B) ભારત, પાકિસ્તાન, અફઘાનિસ્તાન, શ્રીલંકા
- (C) ભારત, બાંગ્લાદેશ, નેપાલ, ભૂતાન
- (D) ભારત, શ્રીલંકા, બાંગ્લાદેશ, ભૂતાન

68. Who among the following wrote the book *Bananas, Beaches and Bases : Making Feminist Sense of International Politics* ?

- (A) P. Darby
- (B) Weber
- (C) A.J. Paolini
- (D) C. Enloe

69. The fifth summit of BRICS was held at :

- (A) New Delhi
- (B) Moscow
- (C) Johannesburg
- (D) Durban

70. The term 'economic statecraft' was coined by :

- (A) David Baldwin
- (B) E.H. Carr
- (C) Immanuel Wallerstein
- (D) Robert Gilpin

68. નીચે પૈકી લેખકોમાંથી કોણે આ પુસ્તક લખ્યું છે :
બનાનાસ, બિચીઝ એન્ડ બેચીઝ : મેકિંગ ફેમીનીસ્ટ
સેન્સ ઓફ ઈન્ટરનેશનલ પોલિટીક્સ :

- (A) પી. ડરબી
- (B) વેબર
- (C) એ.જે. પાઉલીની
- (D) સી. એન્લો

69. 'બ્રિક્સ' નું પાંચમું શિખર ક્યાં યોજાયું હતું?

- (A) નવી દિલ્હી
- (B) મોસ્કો
- (C) જોહાનિસબર્ગ
- (D) ડરબન

70. નીચે પૈકી કોણ 'ઈકોનોમિક સ્ટેટક્રાફ્ટ' શબ્દના
રચેતા હતા?

- (A) ડેવીડ બોલ્ડવીન
- (B) ઈ.એચ. કાર
- (C) ઈમેન્યુએલ વોલરસ્ટાઈન
- (D) રોબર્ટ ગિલપીન

71. Which of the following is the best conflict management approach in practice ?

- (A) Avoidance
- (B) Domination
- (C) Manipulation
- (D) Consensus

72. Arrange the following Nuclear Arms Control Treaties in ascending chronological order with the help of codes given below :

- (1) NPT
- (2) CTBT
- (3) TTBT
- (4) PTBT

Codes :

- (A) 1, 4, 3, 2
- (B) 1, 2, 3, 4
- (C) 2, 3, 4, 1
- (D) 4, 3, 2, 1

71. નીચે પૈકી કયો વિકલ્પ વ્યવહારમાં શ્રેષ્ઠ તકરાર પ્રબંધન અભિગમ છે?

- (A) નિવારણ
- (B) વર્ચસ્વ
- (C) ચાલાકી
- (D) સર્વસંમતિ

72. નીચે આપેલા કોડની મદદથી અણુશસ્ત્ર નિયંત્રણ કરારપત્રોને ચઢતા ક્રમે ગોઠવો :

- (1) એનપીટી
- (2) સીટીબીટી
- (3) ટીટીબીટી
- (4) પીટીબીટી

કોડ :

- (A) 1, 4, 3, 2
- (B) 1, 2, 3, 4
- (C) 2, 3, 4, 1
- (D) 4, 3, 2, 1

73. Which US President visited China for the first time in 1972 ?

- (A) H. Truman
- (B) J.F. Kennedy
- (C) R. Nixon
- (D) J. Carter

74. Michael Doyle's democratic peace is based on three pillars :

- (A) Conflict management, universal values and economic cooperation
- (B) Peaceful conflict resolution, common values, and economic cooperation
- (C) Conflict management, consensus on values and free trade
- (D) Conflict management, hegemony on values and economic cooperation

73. ૧૯૭૨ માં અમેરિકાના કયા પ્રમુખે પહેલીવાર ચીનની મુલાકાત કરી?

- (A) એચ. ટ્રુમેન
- (B) જે.એફ. કેનેડી
- (C) આર. નિક્સન
- (D) જે. કાર્ટર

74. માયકલ ડોયલની લોકતાંત્રીક શાંતિ ત્રણ સ્થંભ ઉપર આધારિત છે :

- (A) તકરાર પ્રબંધન, સર્વગ્રાહી મૂલ્યો અને આર્થિક સહકાર
- (B) શાંતિપૂર્ણ વિખવાદ નિવારણ, સહિયારા મૂલ્યો અને આર્થિક સહકાર
- (C) તકરાર પ્રબંધન, મૂલ્યોની સર્વસંમતિ અને મુક્ત વેપાર
- (D) તકરાર પ્રબંધન, મૂલ્યો પર વર્યસ્વ અને આર્થિક સહકાર

75. Arrange the following treaties and agreements in a chronological order.

Select the answer from the codes given below :

- (a) Indo-US Nuclear Treaty
- (b) Indo-Soviet Friendship Treaty
- (c) Tashkent Agreement
- (d) Shimla Agreement

Codes :

- (A) (c), (b), (d), (a)
- (B) (b), (c), (a), (d)
- (C) (a), (d), (b), (c)
- (D) (d), (a), (c), (b)

75. નીચે પૈકીના કરારો અને સંમતિપત્રોને સમયક્રમમાં ગોઠવો. નીચે આપેલા કોડમાંથી ઉત્તર પસંદ કરો :

- (a) ઈન્ડો-યુએસ ન્યુક્લીયર ટ્રીટી
- (b) ઈન્ડો-સોવિયેટ ફ્રેન્ડશીપ ટ્રીટી
- (c) તાશકંદ એગ્રીમેન્ટ
- (d) શિમલા એગ્રીમેન્ટ

કોડ :

- (A) (c), (b), (d), (a)
- (B) (b), (c), (a), (d)
- (C) (a), (d), (b), (c)
- (D) (d), (a), (c), (b)

ROUGH WORK

SEAL